

Державна премія України в галузі науки і техніки за 2017 рік: з 4 конкурсних робіт, поданих від НАМН України, премійовано 2

Згідно з Указом Президента України № 138/2018 «Про присудження Державних премій України в галузі науки і техніки 2017 року» (виданого на підставі подання Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки) 20 листопада 2018 р. за участю Бориса Патона, Героя України, президента Національної академії наук (НАН) України, Віталія Цимбалюка, президента Національної академії медичних наук (НАМН) України, та Лілії Гриневич, міністра освіти і науки України, Вадима Стогнія, голови секретаріату Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки, відбулося вручення Державних премій України в галузі науки і техніки за 2017 р. Необхідно відзначити, що серед лауреатів цьогогорічної премії — вісім науковців НАМН України, а з чотирьох наукових робіт, поданих на конкурс від НАМН України (яка цьогогоріч урочисто відзначила славний 25-річний ювілей — і, таким чином, впродовж уже понад чверть сторіччя виконує роль науково-медичного бастиону нашої держави і флагмана з надання населенню високоспеціалізованої високотехнологічної медичної допомоги), — премійовано дві.

Перша робота — «Хірургічне лікування патології грудної аорти» — результат плідної роботи колективу кардіохірургів із провідних лікувально-профілактичних установ України, які досягли вражаючих результатів у хірургічному лікуванні патології грудного відділу аорти, завдяки чому забезпечили гідне представництво на міжнародних наукових форумах та отримали високе визнання серед фахівців у світі. Наукова новизна полягає, зокрема, у застосуванні в хірургічній практиці сучасних методів дослідження етіопатогенезу (генетичних, цитогенетичних, молекулярно-цитогенетичних, біохімічних). Авторами використано сучасний принцип мультидисциплінарного підходу у веденні пацієнтів із вродженими вадами серця. Вперше в світі розроблено і впроваджено інноваційний підхід до корекції критичних вроджених аномалій грудної аорти в перші години життя новонароджених у субадаптаційний період із застосуванням аутологічної пуповинної крові. Завдяки впровадженню результатів роботи зменшено кількість невідкладних транспортувань пацієнтів у критичному стані та обсяги витрат на хірургічне лікування хворих, забезпечено застосування кровозберігаючих технологій у 30–35% випадків; врятовано життя тисяч пацієнтів.

Авторський склад: Іван Кравченко — головний науковий співробітник ДУ «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова НАМН України», Володимир Попов — завідувач відділу ДУ «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова НАМН України», доктор медичних наук; Валентина Захарова — головний науковий співробітник ДУ «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова НАМН України», доктор медичних наук; Віталій Кравченко — завідувач відділу ДУ «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова НАМН України», кандидат медичних наук; Сергій Фуркало — завідувач відділу ДУ «Національний інститут хірургії та трансплантології імені О.О. Шалімова НАМН України», доктор медичних наук; Ілля Ємець — директор ДУ «Науково-практичний медичний центр дитячої кардіології та кардіохірургії МОЗ України», доктор медичних наук; Надія Руденко — заступник директора ДУ «Науково-практичний медичний центр дитячої кардіології та кардіохірургії МОЗ України», доктор медичних наук; Олександр Романюк — доцент Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, кандидат медичних наук.

Друга робота — «Кріотермохірургічні методи та апаратура для лікування онкологічних захворювань органів черевної порожнини»: вперше у світовій практиці розроблено методи кріохірургічного лікування злоякісних новоутворень печінки, підшлункової залози, жовчного міхура, великого соска дванадцятипалої кишки, шлунка, товстої кишки. Для забезпечення ефективного гемостазу в ході виконання онкологічних операцій та при необхідності санації інфекційно ускладнених ран авторами поєднано можливості кріохірургії з сучасними термохірургічними

В.І. Цимбалюк, Б.Є. Патон, В.С. Стогній (зліва направо) за обговоренням кандидатур на присудження Державної премії України в галузі науки і техніки

технологіями безконтактної конвекційно-інфрачервоної обробки тканин. Поряд з інноваційною кріогенною технологією вперше у світі розроблено теоретичні аспекти кріохірургії, суть яких полягає у багатофазовій дії низьких температур та високотемпературних конвекційно-інфрачервоних потоків на біологічні тканини та у утворенні різних зон кріодеструкції. Світовим визнанням інноваційних розробок в галузі кріохірургії є факт проведення показових кріохірургічних оперативних втручань авторами в закордонних хірургічних клініках.

Поіменний перелік лауреатів: Віктор Сушко — перший заступник генерального директора ДУ «Національний науковий центр радіаційної медицини НАМН України», доктор медичних наук; Олександр Литвиненко — завідувач відділу ДУ «Національний науковий центр радіаційної медицини НАМН України», доктор медичних наук; Микола Красносельський — директор ДУ «Інститут медичної радіології імені С.П. Григор'єва НАМН України», доктор медичних наук; Борис Сандомирський — доктор медичних наук (помертв.); Ігор Худецький — провідний науковий співробітник Інституту електрозварювання імені Є.О. Патона НАН України, доктор медичних наук; Володимир Лещенко — заступник директора ТОВ «Науково-виробнича фірма «Пульс»; Микола Корпан — професор Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, директор Міжнародного інституту кріохірургії (Австрія), доктор медичних наук.

Редакція «Українського медичного часопису» щиро вітає вчених-медиків — лауреатів Державної премії України в галузі науки і техніки 2017 р., бажаючи їм, як і всієї вітчизняній медичній науці, нових звершень та здобутків на благо пацієнтів!

Пилип Синігров,
фото надано НАМН України